

דיוסנו של צנחן כאדם צעיר - מה קורה למושביה אחריו שלוש שנים בצנחנים?

ידו תו הצנחנים

בן ירון

דיון 21. צנחן.

אחד מן הצנחנים. לא מהמפורסמים שבהם. לא מקרב אלה ששמותיהם הפכו ליגודות. לא מנמריה הקרבות הוחזקים שמא אחוריהם עלילות לאין ספור. צנחן מן השרה למרות דרגות הסגן שעל כתפיו. נער מנומס, בהיר שיער ובהיר עיניים, שלולא הכומתה האדומה וכנפיה הצנחן על רקע ירוק הענודות על חוהו, היה ככל הנערים.

סיפורו, סיפור קורותיו בשלוש השנים שחלפו עליו עם הצנחנים, אפור ופחות זר הר מצבע הכומתה שלראשו. אבל דווקא בפור זה יש מידה גדולה יותר של זוהר.

היום הוא נמצא בסוף המסלול, בקץ שירות החובה שלו. חופשת-השיחרור מאחר דיו. אם ירצה, והדבר תלוי רק ברצונו, יוכל מחר להסיר את המדים, להיות אזרח. מציינים לו שלא להוריד אותם, לחתום על שירות קבע, להמשיך להיות צנחן. ירון (מת) חרוז עם ירון) מתלבט. האם יחזור למשק אביו במושב נהלל? האם יטול לעצמו שנת פגרה למנוחה והתאוששות, למילוי כל ה"מאויים שחלם עליהם בשירות הצבאי? או האם ישאר בשירות?

כשהוא צריך להחליט לכאן או לכאן, הוא מעביר לנגד עיניו את שלוש שנות השירות שלו, עד ומרגע שהיה לצנחן.

"זה מעניין זה טוב"

אמת היא שידון לא חלם אף פעם להיות צנחן דווקא. הוא לא היה מאלה הסוענים כי מילדות כבר ראו את עצמם מרפים באוויר ומתחפשים בכל מיסכת-פורים לאלופי צנחנים. עד שהגיע אליו צו-התחייבות בבדיקות-רפואיות, שנה לפני הגיוס, לא הסרירה אותו השאלה מה יעשה בצבא. הוא נולד בנהלל לאב בן דגניה ולאם ש נולדה אף היא בנהלל. נהלל, בלב העמק, הייתה כל עולמו. הוא למד שם בבית-ספר יסודי ובבית-הספר החקלאי, היה שחיין מצ

סוף המסלול
בתום שלוש שנות שירות, בהם הגיע לדרגת סגן בצנחנים, עומד ירון, הצנחן מנהלל, על סף החלטה קשה: היעזוב את הצבא ויהפוך לאזרח, או יחתום על שירות קבע וימשיך לשרת בחיל הצנחנים

רפול

"העולם הזה" שואל -
קצין צנחנים וחיל-רגלים
ראשי תת-אלוף רפאל
(רפול) צאיתן, משיב:

מי צריך צנחנים?

שרות החופות שנפרשו השבוע בחוף ימה של תל-אביב וגרמו לפעילות מוגברת לרבות צופים, שחזו במיפגן הצניחה שנערך במיסגרת שבוע הצנחן, ריכזו שוב את הזרקורים אל אחד החילות המובחרים של צה"ל. מזה 15 שנה לערך משמשים צנחני צה"ל כנושאי-הערצה לאזרחי-ישראל וכנושאי-קנאה לחילי חילות אחרים בצה"ל. הם עטורים בהילה של המובחרים והאמיצים בלוחמים, הם נושאים את תואר "חוד החנית של צה"ל".

תוך כדי כך נשתכחה עובדה פשוטה אחת: מזה 13 שנים, מאז "מיבצע קדש" ב-1956, לא ביצעו הצנחנים אפילו פעולה מוצנחת אחת. אמנם, הם ביצעו פשיטות ופעולות-תגמול נועזות. במלחמת ששת-הימים הם נשאו בעול העיקרי בכיבוש ירושלים, בפריצת מיתחמי רפיח, בכיבוש מיתחמי אומיכתה, במיהור רצועת עזה ונמלו גם חלק בכיבוש רמת-הגולן.

אולם כל המיבצעים האלה בוצעו בידי הצנחנים ככוח חי"ר. מוסע עליגבי חזל-מים, או מונחת בעזרת מסוקים. מיצנחיהם, שנפרשו בהתמדה באימונים ובמיפגנים, נשארו מקופלים בעת צאתם לקרב.

האם אין המסקנה המתבקשת מכך שעבר זמנו של הכוח המוצנח? מי צריך עוד צנחנים?

צנחנים הם אנשים שמסוגלים לצנוח, הסביר השבוע תת-אלוף רפאל (רפול) צאיתן, קצין צנחנים וחיל-רגלים ראשי של צה"ל, אלה הם חילי המשתמשים במיצנח כאמצעי-תובלה. האם לאור הגדרה זו, לפיה שונה הצנחן מחייל אחר רק בשל אמצעי-

התובלה שלו, ולאור העובדה שאין מרבית להשתמש באמצעי-תובלה זה, האם אין להסיק שאין עוד צורך בצנחנים? נשאל רפול על-ידי כתב העולם הזה. תשובת רפול: "לא. אם הם לא צנחו בעבר אין זאת אומרת שהם לא יצנחו בעתיד. ללחימה במסוקים אין צורך בצנחנים דווקא. אבל אין תחליף לאימוניה הצניחה, מבחינת העלאת ה"כושר האיש, ההתגברות על פחדים ומבחינת האימון היומני. אף צבא בעולם עדיין לא ביטל את חיל-הצנחנים", אמר רפול. "אפילו האמריקאים, העשירים במסוקים, אצלם יש בערך 200 מסוקים לכל דביזיה, לא ביטלו את חיל-הצנחנים שלהם".

אם הבעיה היא רק הקניית כושר באימונים, נשאל רפול, "מדוע לא להעביר את החילות הלוחמים של צה"ל אימוני צניחה?" "זו רק בעיה טכנית", השיב רפול, "בעיה של מיצנחים ומסוקים, בקיצור - כסף. גם כסף זאת בעיה טכנית. כסף צריך להדפיס, לא?"

צבא מינויו של רפול, בתחילת שנה זו, כאחראי על אימוניהם ושיטות פעולתם לא של הצנחנים בלבד, אלא של כל כוחות הרגלים של צה"ל, מעיד על המגמה המקובלת כיום צה"ל: להעלות את כושר הלחימה ורמתם של חילות הרגלים בצה"ל לסטנדרטים שנקבעו על-ידי הצנחנים. כיום אין הצנחנים עוד מה שהיו פעם - יחידה מוכשרת אך מצומצמת. מיפגרות הקליטה של חיל-הצנחנים התרחבו. ועם זאת אין החיל מסוגל לקלוט את המוני המתנדבים. גם כיום הצנחנים הם חיל של מתנדבים. אבל כיום יש להתנדבות אופי אחר לגמרי. ההתנדבות אינה לצניחה דווקא. מי שמתנדב היום לצנחנים מתנדב בעצם לעבודה אפורה ולחיים מפרקים במיסגרת שירותו הצבאי: לאימונים קשים וממושכים יותר, למיבצעים נועזים יותר ולסיכון. קורס-הצניחה הוא כיום יותר פרט ותגמול, כמו הכומתה האדומה והכפיים. מסורת החיל, מורשת הגבורה שלו, לוחמי העבר שלו המשמשים כאות ומופת ודפוסי-הלוחמה שלו, השבויים כיום לא פחות מן הצניחה עצמה. המושה "צנחנים" לבש ב-1969 משמעות חדשה. הוא אינו מבטא יותר דווקא את היכולת לקפוץ ממטוס, אלא היילים מעולים של הקו הראשון וקדימה לו.